

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ ALYTAUS PATAISOS NAMUS

2015-10-01 Nr. 4D-2015/1-927
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2015 m. birželio 29 d. ir 2015 m. rugpjūčio 31 d. gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) tapataus turinio skundus dėl Alytaus pataisos namų (toliau vadinama – Alytaus PN) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai pavėluotu dokumentų perdavimu Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai (toliau vadinama – Komisija) (toliau vadinama – Skundas).

2. Skunde nurodoma, kad:

2.1. Alytaus PN pareigūnai 4 mėnesius neperdavė Komisijai dokumentų, kurie yra reikalingi nutarimui dėl Pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priimti;

2.2. Komisija, antrą kartą svarstydamą Pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos klausimą, priėmė nepagrįstą nutarimą, nes jame nurodė tikrovės neatitinkančius duomenis.

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2015 m. liepos 14 d. raštu Nr. 4D-2015/1-927/3D-1831 kreipėsi į Alytaus PN, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2015 m. rugpjūčio 4 d. Seimo kontrolierius gavo 2015 m. liepos 30 d. Alytaus PN raštą Nr. 8-11769 „Dėl informacijos pateikimo“. Šiame rašte ir prie jo pridėtuose dokumentuose nurodoma:

4.1. Pareiškėjas prašymą dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pateikė 2014 m. lapkričio 7 d.;

4.2. socialinio tyrimo išvada dėl Pareiškėjo parengta 2014 m. lapkričio 7 d. (išvados Nr. 272/13500);

4.3. Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada „Dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos galimybės“ parengta 2014 m. rugsėjo 16 d. (išvados Nr. 105-841);

4.4. Pareiškėjo 2014 m. lapkričio 7 d. prašymas, socialinio tyrimo išvada, Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos Komisijai perduoti 2014 m. lapkričio 7 d. (išrašo iš Komisijos Informacinių gaunamų dokumentų registro kopija);

4.5. Komisijos nutarimas „Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos namų“, kuriuo nutarta 2014 m. lapkričio 7 d. Pareiškėjo prašymą tenkinti ir lygtinai paleisti iš pataisos namų, buvo priimtas 2014 m. gruodžio 17 d. (nutarimo Nr. 94-555);

4.6. Alytaus rajono apylinkės teismas 2015 m. sausio 27 d. nutartimi atsisakė tvirtinti 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos nutarimą;

4.7. Kauno apygardos teismas 2015 m. kovo 23 d. nutartimi atmetė Pareiškėjo skundą ir paliko galioti Alytaus rajono apylinkės teismo 2015 m. sausio 27 d. nutartį;

4.8. socialinio tyrimo išvada dėl Pareiškėjo parengta 2015 m. gegužės 22 d. (išvados Nr. 272/6337);

4.9. Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada „Dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos galimybės“ parengta 2015 m. gegužės 14 d. (išvados Nr. 105-428);

4.10. socialinio tyrimo išvada, Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos Komisijai perduotos 2015 m. gegužės 22 d. (išrašo iš Komisijos Informacinių gaunamų dokumentų registro kopija);

4.11. Komisijos nutarimas „Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos namų“, kuriuo nutarta Pareiškėjui netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos namų ir Pareiškėjo prašymą pakartotinai svarstyti po 6 mėnesių, t. y. 2015 m. gruodžio 10 d., buvo priimtas 2015 m. birželio 10 d. (nutarimo Nr. 94-278);

4.12. Alytaus rajono apylinkės teismas 2015 m. liepos 10 d. nutartimi Pareiškėjo skundą dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo nepagrįstumo atmetė.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Seimo kontrolierių įstatymo:

17 straipsnis „Atsisakymas nagrinėti skundą“ – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

6. Bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinama – BVK):

6.1. 157 straipsnio „Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigų“ 1 dalis – „Laisvės atėmimo bausmę pataisos įstaigose atliekantys nuteistieji, kurie vykdo individualiame socialinės rehabilitacijos plane numatytas priemones, yra pateikę Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema ir (ar) pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką sudaro pagrindą manyti, kad jie laikysis įstatymų ir nenusikals, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigų. Prašymų lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos pateikimo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

6.2. 164 straipsnis „Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos taikymo tvarka“ – „[...] 4. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos per dvi darbo dienas nuo jo priėmimo pateikiamas vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui, [...]. 5. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai priėmus nutarimą netaikyti nuteistajam lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba teismui priėmus nutartį nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą, Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija nutarimu pateikia [...] pakartotinio svarstymo dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos datą. Pakartotinis svarstymas negali būti vėliau kaip po šešių mėnesių nuo Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba šioje dalyje nurodytos teismo nutarties nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo priėmimo. 6. [...] Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimai per septynias darbo dienas nuo priėmimo gali

būti skundžiami vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui. Teisę paduoti skundą turi prokuroras, nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą.“

7. Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų 2003 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 194 (toliau vadinama – PĮVTT):

7.1. 325¹ *punktas* – „Prašymai lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos pateikiami pataisos įstaigos administracijai.“

7.2. 325³ *punktas* – „Pataisos įstaiga per 10 darbo dienų nuo šių taisyklių 325¹ punkte nurodyto prašymo priėmimo pateikia jį ir socialinio tyrimo išvadą Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai.“

Išvados

8. Atsižvelgiant į Skunde išdėstytas aplinkybes, išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

8.1. dėl Alytaus PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai pavėluotu dokumentų perdavimu Komisijai;

8.2. dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo pagrįstumo.

Dėl Alytaus PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai pavėluotu dokumentų perdavimu Komisijai

9. Pareiškėjas teigia, kad Alytaus PN pareigūnai 4 mėnesius neperdavė Komisijai dokumentų, kurie yra reikalingi nutarimui dėl Pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priimti.

10. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (šios pažymos 7 punktą), pataisos įstaiga per 10 darbo dienų nuo nuteistojo prašymo lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos *priėmimo* pateikia prašymą ir socialinio tyrimo išvadą Komisijai.

11. Seimo kontrolieriaus tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas prašymą dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pateikė 2014 m. lapkričio 7 d., socialinio tyrimo išvada dėl Pareiškėjo parengta 2014 m. lapkričio 7 d., Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada „Dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos galimybės“ parengta 2014 m. rugsėjo 16 d. (šios pažymos 4.1, 4.2, 4.3 punktai). Pareiškėjo 2014 m. lapkričio 7 d. prašymas, socialinio tyrimo išvada, Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos Komisijai perduoti 2014 m. lapkričio 7 d. (šios pažymos 4.4 punktas), t. y. *tą pačią dieną, kai buvo pateiktas Pareiškėjo prašymas* dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos.

12. BVK 164 straipsnio 5 dalyje (šios pažymos 6.2 punktas) nustatyta, kad nuteistojo prašymo lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos pakartotinis svarstymas *negali būti vėliau kaip po šešių mėnesių* nuo Komisijos nutarimo netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba teismo nutarties nepatvirtinti Komisijos nutarimo priėmimo.

13. Iš Skundo tyrimo metu surinktos medžiagos nustatyta, kad Komisijos nutarimas „Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos namų“, kuriuo nutarta 2014 m. lapkričio 7 d. Pareiškėjo prašymą tenkinti ir lygtinai paleisti iš pataisos namų, buvo priimtas 2014 m. gruodžio 17 d. Alytaus rajono apylinkės teismas 2015 m. sausio 27 d. nutartimi atsisakė tvirtinti 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos nutarimą. Kauno apygardos teismas 2015 m. kovo 23 d. nutartimi atmetė Pareiškėjo skundą ir paliko galioti Alytaus rajono apylinkės teismo 2015 m. sausio 27 d. nutartį (šios pažymos 4.5, 4.6,

4.7 punktai).

Socialinio tyrimo išvada dėl Pareiškėjo parengta 2015 m. gegužės 22 d., Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada „Dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos galimybės“ parengta 2015 m. gegužės 14 d. Socialinio tyrimo išvada, Alytaus PN psichologinės tarnybos išvada dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos Komisijai perduotos pakartotinai svarstyti 2015 m. gegužės 22 d. (šios pažymos 4.8, 4.9, 4.10 punktai), t. y. *po dviejų mėnesių* nuo 2015 m. kovo 23 d. Kauno apygardos teismo nutarties, kuria palikta galioti Alytaus rajono apylinkės teismo 2015 m. sausio 27 d. nutartis, kuria buvo atsisakyta patvirtinti 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos nutarimą lygtinai paleisti Pareiškėją iš pataisos įstaigos.

14. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios pažymos 10–13 punktuose, darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju Alytaus PN pareigūnai teisės aktų nustatytų terminų perduoti Komisijai dokumentus, reikalingus nutarimui dėl Pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priimti, nepažeidė. Dėl šios priežasties Pareiškėjo Skundo dalis dėl Alytaus PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai pavėluotu dokumentų perdavimu Komisijai, yra atmestina.

Dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo pagrįstumo

15. Pareiškėjas teigia, kad Komisija, antrą kartą svarstydamą jo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos klausimą, priėmė nepagrįstą nutarimą, nes dokumente nurodė tikrovės neatitinkančius duomenis.

16. Pagal BVK 164 straipsnio 6 dalį (šios pažymos 6.2 punktas), Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimai per septynias darbo dienas nuo priėmimo gali būti skundžiami vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui. Teisę paduoti skundą turi prokuroras, nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą.

17. Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo metu nustatyta, kad Komisijos nutarimas „Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos namų“, kuriuo nutarta Pareiškėjui netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos namų, buvo priimtas 2015 m. birželio 10 d. Alytaus rajono apylinkės teismas 2015 m. liepos 10 d. nutartimi Pareiškėjo skundą dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo nepagrįstumo atmetė (šios pažymos 4.11, 4.12 punktai), t. y. Alytaus rajono apylinkės teismas ištyrė duomenis, susijusius su Pareiškėjo lygtiniu paleidimu iš pataisos įstaigos, ir įvertino 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo pagrįstumą.

18. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta 17 punkte, ir vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 4 dalimi, kuriuose nustatyta, kad skundo tyrimas nutraukiamas, jeigu skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas teisme (šios pažymos 5 punktas), Pareiškėjo Skundo dalies dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo pagrįstumo tyrimas nutrauktinas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

19. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl Alytaus PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai pavėluotu dokumentų perdavimu Komisijai, atmesti.

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalies dėl 2015 m. birželio 10 d. Komisijos nutarimo pagrįstumo tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas